

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานเมืองพัทยา¹

ภัทรพล ลิทธิบุญ²

จากการศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานเมืองพัทยา ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2452 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมา แนวคิด และทฤษฎีหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานเมืองพัทยา ในฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ซึ่งทำให้ผู้ศึกษาได้รับเข้าใจความเข้าใจถึงลักษณะรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ถึงที่มาและความสำคัญในการจัดตั้งเมืองพัทยาเป็นท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ การบริหารงานของเมืองพัทยา อำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยา รวมถึงปัญหาในการบริหารงานของเมืองพัทยา อีกทั้งยังได้มีการวิเคราะห์ถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหา หรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการเมืองพัทยาให้มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน หรือให้บริการสาธารณะกับประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มาตรการทางกฎหมายเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดทำบริการสาธารณะให้กับประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งในทางทฤษฎีการกระจายอำนาจการปกครองให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นก็เพื่อต้องการให้ประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน การจัดทำบริการสาธารณะ และร่วมพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง จากแนวคิดที่ว่า ประชาชนในท้องถิ่นย่อมรู้ความต้องการของตนเองได้ดีที่สุด ดังนั้นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการเมืองพัทยา จึงได้กำหนดที่มา คุณสมบัติ และอำนาจหน้าที่ ของสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น อำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยาในการบริหารงาน การจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประชาชนในท้องถิ่น

จากการศึกษาทำให้ทราบว่ามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานเมืองพัทยา ยังมีปัญหาในการบริหารงาน หรือเป็นอุปสรรคในการใช้กฎหมายในการบริหารงานเมืองพัทยา ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานเมืองพัทยา ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์รัล เล็งวิทยา และคณะกรรมการสอบคือ รองศาสตราจารย์จตุพร วงศ์ทองสรรค์ และรองศาสตราจารย์ประเทือง ธนียผล

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต(วิทยาเขตบางนา)คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

จากการศึกษาประเด็นปัญหา เกี่ยวกับที่มา คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามสมาชิกสภาเมือง พัทธา เนื่องจากสมาชิกสภาเมืองพัทยากฎหมายกำหนดให้ประกอบด้วย สมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งโดย ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่เมืองพัทยา จำนวน 24 คนตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ เมืองพัทยา พ.ศ. 2542 ประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 252 และสมาชิกสภาเมือง พัทธาจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ ผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2562 มาตรา 49 และมาตรา 50 เมื่อที่มาของสมาชิกสภาเมืองพัทยามาจากการเลือกตั้ง โดยตรงจากประชาชน ซึ่งประสบปัญหาว่าการตราข้อบัญญัติเมืองพัทยาที่จะใช้บังคับในเขตเมืองพัทยา เป็นการ ตราข้อบัญญัติที่ไม่รัดกุม หรือไม่สามารถบังคับใช้ได้ เนื่องจากไม่ได้ผ่านการกลั่นกรองศึกษาผลกระทบที่จะ เกิดขึ้นก่อนการประกาศใช้ข้อบัญญัติเมืองพัทยา ทำให้เกิดปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย

ประเด็นปัญหาประการที่สอง ว่าด้วยที่มา คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารเมือง พัทธาเนื่องจากปัจจุบันที่มาของนายกเมืองพัทยาตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 ประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 มาตรา 252 มาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนผู้มี สิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่เมืองพัทยา และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ.2562 มาตรา 49 และมาตรา 50 ซึ่งผู้บริหารที่มาจากการเลือกตั้ง โดยตรงนั้นจะบริหารงานเพื่อ ตอบสนองกลุ่มผลประโยชน์ที่ให้การสนับสนุนฝ่ายบริหารโดยอาจจะเลยปัญหา อื่นๆ ที่อาจกระทบการการบริหารงานเมืองพัทยา

ปัญหาประการที่สาม เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยาตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2542 มาตรา 62 (6/1) เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม อำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยาโดยบัญญัติให้เมืองพัทยามีหน้าอำนาจหน้าที่ การ ส่งเสริมและสนับสนุนสถานีดำรวจ และหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมีความหมายอย่างกว้างและไม่ได้ มีการกำหนดว่า การส่งเสริมและสนับสนุนสถานีดำรวจ และหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ต้องกระทำการ อย่างไร และขัดกับหลักการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พ.ศ. 2560

จากการศึกษาค้นคว้ามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงาน เมืองพัทยา ตาม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 ผู้ศึกษาพบว่ามีข้อเสนอแนะคือ

1. ประเด็นปัญหา เกี่ยวกับที่มา คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามสมาชิกสภาเมืองพัทยาผู้ศึกษา พบว่ามีข้อเสนอแนะ คือ

ปรับปรุงแก้ไข โดยแก้ไขที่มาของสมาชิกสภาท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 มีดังนี้

(1) แก้ไขเพิ่มเติม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 252 จากเดิมที่บัญญัติว่า“สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง”แก้ไขเพิ่มเติมโดยให้เพิ่มข้อความในมาตรา 252 ดังนี้

“สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง ในกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ จะต้องประกอบด้วยมีสมาชิกซึ่งมาจากการสรรหาจำนวนครึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

(2) แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 มาตรา 9 จากเดิม ดังนี้

“สภาเมืองพัทยาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนยี่สิบสี่คน ซึ่งเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเมืองพัทยาจำนวนสิบสองคน และมาจากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหาจำนวนสิบสองคน

สมาชิกที่มาจากการสรรหาต้องเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านที่จำเป็นต่อการบริหารราชการเมืองพัทยาในด้านดังต่อไปนี้ (1)ด้านกฎหมาย (2)ด้านพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (3)ด้านการโยธาและผังเมือง (5)ด้านสิ่งแวดล้อม (6)ด้านสาธารณสุข (7)ด้านเศรษฐกิจและการลงทุน (8)ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา (9)ด้านการค้าการลงทุน (10)ด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ (11)ด้านการคมนาคม (12)ด้านศาสนาและวัฒนธรรมท้องถิ่น”

2. ประเด็นปัญหาประการที่สอง ว่าด้วยที่มา คุณสมบัติ และลักษณะที่ต้องห้ามของผู้บริหารเมืองพัทยา ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ คือ

(1) แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 มาตรา 41 ดังนี้

“ให้เมืองพัทยานายกเมืองพัทยานคนหนึ่งซึ่งมาจากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหา คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของนายกเมืองพัทยาให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น”

(2) แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 มาตรา 42 จากเดิม 42 ดังนี้

“ผู้มีสิทธิสมัครรับการสรรหาเป็นนายกเมืองพัทยา ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเมืองพัทยา นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่งแล้ว ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ด้วย (1) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง (2) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (3) มี

คุณวุฒิและประสบการณ์เหมาะสมกับการบริหารเมืองพัทยา (4) มีประสบการณ์การบริหารองค์กรภาครัฐที่มีงบประมาณไม่น้อยกว่าเมืองพัทยาหรือในบริษัทมหาชนจำกัด”

ปัญหาประการที่สาม เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยาดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2542 มาตรา 62 (6/1) ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ คือ แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

“การส่งเสริมและสนับสนุนสถานีดำรง และหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (1) และ (6) ทั้งนี้ ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าว ให้เมืองพัทยาเป็นผู้พิจารณาตามความเหมาะสมและเห็นผลความจำเป็น โดยคำนึงถึงภาระด้านงบประมาณและกำลังคนของเมืองพัทยาเป็นหลัก”

เอกสารอ้างอิง

เอกฉนัย บุญนำ. (2546). มาตรการทางกฎหมายในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการปกครองท้องถิ่น ศึกษากรณีเทศบาล. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
วลัยกร รัตนกุล วิทยานิพนธ์. การกำกับดูแลเหนือการกระทำของกรุงเทพมหานคร โดยรัฐ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2543